

Рецензія

**на освітньо-професійну програму підготовки
бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією
« Германські мови та літератури (переклад включно),
перша — англійська», галузь знань 03 «Гуманітарні науки»**

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська» спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців-філологів, перекладачів, працівників, що мають навички написання/перекладу/редагування різножанрових і різностильових текстів (наукові, публіцистичні, офіційно-ділові, художні), застосовують новітні технічні засоби та інноваційні підходи.

Оскільки компанія «ІнТекст» спеціалізується на перекладах технічної документації, то важливою складовою програми ми вважаємо скерування майбутніх фахівців з перекладу у галузь технічного перекладу, про що свідчить перелік дисциплін професійного циклу підготовки, а також застосування інформаційних технологій при здійсненні професійної діяльності у сучасному суспільстві. Вдосконалення навичок технічного перекладу та знання іноземних мов (англійської, німецької, іспанської та французької), передбачає підготовку фахівців з набуттям ними компетентностей, які дозволяють розв'язувати комплексні, складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, які пов'язані з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і редагуванням письмових та усних текстів, організацією успішної комунікації різними мовами. У зміст програми включено низку дисциплін, які відповідають вимогам сучасних тенденцій та вдало демонструють особливості роботи перекладача з сучасними САТ-технологіями та новітніми технологіями машинного перекладу, які вимагають зараз не тільки постредагування, а навіть навчання движків МП. На нашу думку ці дисципліни мають практичне спрямування,

а також формують універсальні компетенції (softskills), які повинні застосовуватися в професійній діяльності майбутніх фахівців. Оволодіння навичками користування сучасними комп'ютерними програмами (зокрема серії Trados), формує якості фахівця, який, володіючи іноземними мовами, демонструє обізнаність із сучасними комп'ютерними технологіями, що є надзвичайно важливим і потрібним у процесі модернізації освіти.

Указана освітньо-професійна програма передбачає вивчення інформаційної культури перекладу — це важлива складова професійної діяльності фахівця-перекладача в інформаційному просторі. Інформаційна культура перекладу характеризує знання, вміння, навички, пов'язані з професійно важливими якостями, що дають можливість фахівцю ефективно діяти в інформаційному полі, здобувати, інтерпретувати й використовувати професійно значущу інформацію в своїй діяльності.

Послідовність вивчення, перелік та обсяг обов'язкових і вибіркових дисциплін, план і графік навчального процесу відповідають структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми.

Рецензована освітньо-професійна програма укладена відповідно до Стандарту вищої освіти України спеціальності «Філологія» для рівня бакалавра, містить необхідні структурні та змістові складові та може бути рекомендована для впровадження.

Керівник відділу перекладів
ТОВ «ІНТЕКСТ»

Гамій М.А

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму підготовки бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська», галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська», що подана на рецензію, передбачає врахування новацій в освітній галузі, зокрема щодо якісної підготовки філологів-перекладачів. Після успішного завершення програми здобувачі вищої освіти здатні вільно володіти двома іноземними (англійською, німецькою) мовами та використовувати їх для розв'язання типових професійних завдань у різних сферах соціальної діяльності.

Головне завдання освітньо-професійної програми — надати таку професійно-практичну підготовку студентів, яка дасть їм можливість самостійно виконувати професійні функції відповідно до переліку первинних посад фаху перекладача/викладача іноземних мов, забезпечить їх затребуваність і конкурентоспроможність на ринку праці, можливості самореалізації у професійній діяльності та у подальшій освіті. Результати дослідження регіонального ринку праці підтверджують гостру потребу в перекладачах науково-технічного, юридичного, правового, медичного, економічного дискурсів, а також текстів у галузі ІТ, краєзнавчих (екскурсійних) текстів, що пов'язано із сучасними тенденціями розвитку економіки країни.

Бакалавр-філолог зі спеціалізацією «переклад» може працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях; на викладацьких посадах у закладах загальної середньої освіти; у засобах масової інформації, PR-технологіях; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів. Це також передбачає виконання у встановлені терміни

усні і письмові, повні і скорочені переклади в різних типах державних та недержавних установ і організацій, приватних підприємствах: бюро перекладів; екскурсійних та туристичних бюро; рекламних агенціях; інформаційних службах, діяльність яких має міжнародний характер; громадських організаціях; агенціях друку та видавництвах; сфері радіомовлення та телебачення, готування анотації та рефератів іноземної літератури і науково-технічної документації; ведення роботи з уніфікації термінів, удосконалення понять і визначень щодо тематики перекладів у відповідних галузях економіки, науки і техніки, обліку і систематизації виконаних перекладів, анотацій, рефератів.

На нашу думку, програма враховує новітні тенденції у галузях філології, лінгвістики, методики викладання іноземних мов та перекладознавства. Для покращення практичних навичок здобувачів освіти пропонуємо організувати проходження виробничої перекладацької практики здобувачів освіти на базі перекладацького бюро «Латиниця-кирилиця».

Таким чином рецензована освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська», добре адаптована до вимог сучасного ринку праці, та може бути рекомендована до впровадження в навчальний процес.

Директор перекладацького бюро
«Латиниця-кирилиця»

К.С.Кузьміна

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму підготовки бакалавра філології зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська», галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Розвиток науки в наш час неможливий без обміну спеціальною інформацією, що з'являється в різних країнах у наукових періодичних виданнях, спеціальних бюлетенях, монографіях тощо. Сучасні глобалізаційні процеси у світі активізують потребу в продуктах перекладацької діяльності, а отже, підвищується попит у грамотному редагуванні перекладів. Вивчення питань перекладу науково-технічної літератури, є актуальним аспектом перекладознавства, ще й тому що зросли науково-технічні контакти з англомовним світом та збільшилися обсяги перекладу різного роду англійських науково-технічних текстів.

Акцент освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» для першого рівня вищої освіти, що подана на рецензію, полягає на формуванні в студентах здатності виконувати переклад наукової, технічної, суспільно-політичної, економічної та іншої спеціальної літератури, забезпечуючи при цьому точну відповідність перекладів лексичному, стилістичному і смислово змісту оригіналів, дотримання встановлених вимог щодо наукових і технічних термінів і визначень у відповідних галузях економіки, науки і техніки.

Вказана освітньо-професійна програма дає можливість ознайомити студентів з основними аспектами літературного редагування перекладів з іноземних мов, навчити студентів професійно працювати з текстами перекладної літератури, які готуються до друку, здійснювати редагування перекладів; готувати анотації та реферати іноземної літератури і науково-технічної документації; вести роботи з уніфікації термінів, удосконалювати поняття і визначення щодо тематики перекладів.

Завданням редактора є професійно "провести" доручений йому оригінал всіма етапами редакційно-видавничого процесу. Працівник редакторсько-видавничого цеху має здобути поглиблену гуманітарну освіту. Окремим рядком у цьому блоці слід виділити вимогу щодо бездоганного володіння державною та однією-двома іноземними мовами. В освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» ідеться про цілий комплекс професійно зорієнтованих нормативних дисциплін, без усвідомленого засвоєння яких годі говорити про становлення кваліфікованого редактора-видавця.

Щоб покращити підготовку студентів за фаховими освітніми компонентами, ми пропонуємо організувати проходження виробничої

перекладацької практики здобувачів освіти на базі наукового журналу «Металургійна та гірничорудна промисловість» та ввести «Основи редагування перекладів» в перелік вибіркових дисциплін.

Отже, засвоєння й застосування перекладачами прийомів редагування дасть змогу підвищити якість кінцевого продукту їхньої професійної діяльності й поліпшити ефективність подальшої редакційно-видавничої підготовки перекладених текстів.

Таким чином, освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» підготовки бакалавра філології НТУ «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 035 Філологія розроблена на достатньо високому науковому рівні, відповідає потребам сучасності та може бути рекомендована для впровадження у навчальний процес.

Головний редактор журналу
«Металургійна та гірничорудна
промисловість»

М.В.Губинський

Рецензія

на освітньо-професійну програму підготовки бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська», галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Знання іноземних мов відкриває багато можливостей для особистісного і професійного розвитку, зокрема для отримання престижної роботи і кар'єрного росту. Визначення нашим суспільством стратегічної мети - входження до європейських структур, перш за все, до Європейського Союзу – зумовило необхідність здійснення низки кардинальних змін для інтеграції освітянської ланки в європейський освітній простір. Академічна мобільність студентів, наукові контакти та обміни сприяють збільшенню попиту на вивчення іноземних мов, зокрема англійської та німецької.

У зв'язку з цим відзначаємо, що в представленій освітньо-професійній програмі враховані суспільні виклики, які є предметом обговорень, моніторингу, звернень педагогічної спільноти: сфокусовано увагу не тільки на перекладацькій, але ж й на педагогічній складовій при визначенні необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема, здатності моделювати інноваційне освітнє середовище, включаючи інклюзивну освіту, планувати й організовувати освітній процес, прогнозувати його основні показники, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології.

Структура та зміст програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасної лінгвістики й літературознавства, дидактики і психології. Усі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців у галузі перекладацької та педагогічної діяльності, розвивають ключові компетентності, інтелектуальні та

академічні навички, враховують вимоги суспільства. Слід зазначити, що студенти, які навчаються за вказаною освітньо-професійною програмою, мають можливість проходити стажування або навчатися в університетах-партнерах за кордоном за програмою ERASMUS або отримавши грант від організації DAAD, з якою кафедра перекладу НТУ «ДП» має договір про співпрацю. Представники Німецької служби академічних обмінів DAAD в Україні залучаються для проведення практичних занять.

Означена освітньо-професійна програма враховує досвід співпраці з академічною спільнотою, зокрема активними учасниками Асоціації українських германістів та передбачає залучення студентів до прослуховування лекцій носіїв іноземної мови. Після успішного завершення програми здобувачі вищої освіти здатні вільно володіти двома іноземними мовами (англійською, німецькою) та використовувати їх для розв'язання типових професійних завдань у різних сферах соціальної діяльності, пов'язаних із перекладом.

Аналіз змісту та структури освітньо-професійної програми для освітнього ступеня магістра зі спеціалізації 035 041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська» дає підстави стверджувати, що розроблена програма складена із дотриманням чинних вимог освітніх програм, вимог законодавства України, методичних рекомендацій МОН України та дає змогу успішно провадити якісну освітню діяльність із підготовки фахівців з германських мов та літератури НТУ «Дніпровська політехніка».

Директор Українсько-німецького
культурного Центру

Яременко І. А.

Рецензія

**на освітньо-професійну програму підготовки
бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією
«Германські мови та літератури (переклад включно),
перша — англійська», галузь знань 03 «Гуманітарні науки»**

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська» передбачає формування компетентностей і вмінь та підготовку бакалаврів до здійснення перекладу та редагування технічної літератури у різних предметних галузях. Перевагою програми є її комплексний характер, поєднання глибокої фундаментальної компоненти з вагомою практичною спрямованістю. У ній визначені цілі, завдання, зміст та висвітлені програмні компетентності, які відповідають Стандарту вищої освіти МОН України спеціальності «Філологія» для рівня бакалавр.

Головна мета освітньо-професійної програми – підготовка ерудованого фахівця, який вільно володіє навичками усного та писемного мовлення англійською мовою та другою іноземною мовою (німецькою) та є здатним до самостійної аналітичної, пошукової, професійно-прикладної діяльності перекладача та викладача в середній школі. У зв'язку з цим відзначаємо, що в представленій освітньо-професійній програмі враховані суспільні виклики, які є предметом обговорень, моніторингу, звернень педагогічної спільноти.

Структура та зміст програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасних освітніх процесів, дидактики, мовознавства/лінгвістики та перекладознавства. Освітньо-професійна програма включає комплексну підготовку фахівців за рахунок поєднання вивчення філологічних і педагогічних дисциплін з виробничою (педагогічною) практикою в школі та виробничою (перекладацькою) практикою. Освітньо-професійна програма містить можливість вибору студентом індивідуальної освітньої траєкторії, яка дозволить студенту за власним вибором удосконалювати та розвивати свої навички та вміння у

сфері галузевого перекладу або прикладних аспектів перекладу та лінгвістики. Належна увага приділяється формуванню фахових і універсальних компетентностей (softskills).

З урахуванням вищесказаного вважаємо, що рецензована освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська» відповідає сучасним вимогам щодо фахової підготовки бакалаврів зі спеціальності 035 «Філологія» заслугоує позитивної оцінки та практичного впровадження в навчальний процес.

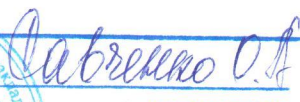
Завідувач кафедри
іноземних мов УДХТУ

Савченко О.В.

Підпис
Засвідчую: Зав. канц. ДВНЗ УДХТУ

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська"(НТУ "Дніпровська політехніка")

Рецензований проєкт освітньої програми зі спеціальності 035 Філологія першого (бакалаврського) освітнього рівня розроблений і затверджений у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" на кафедрі перекладу.

Структура програми логічно вмотивована, у ній чітко визначено вимоги до підготовки бакалавра-філолога через призму компетентнісного підходу. Сформульовані в програмі загальні й спеціальні компетентності та результати навчання відповідають дескрипторам національної рамки кваліфікацій. При цьому, всі необхідні компетенції цілком узгоджені зі "Стандартом вищої освіти України" (Наказ МОН № 869 від 20.06.2019), а їх зміст гармонійно поєднується з набором запропонованих кафедрою дисциплін. Перелік останніх відбиває високу кваліфікацію і системність бачення авторським колективом вимог щодо форми і змісту підготовки фахівців вищої філологічної освіти першого (бакалаврського) рівня.

Обсяг кредитів ЄКТС, розподіл їх між нормативними і вибірковими дисциплінами, термін навчання, графік навчального процесу – все це відповідає вимогам щодо підготовки бакалавра філології.

Освітня програма засвідчує педагогічний досвід колективу кафедри, який її підготував, а також її багаторічні наукові напрацювання із урахуванням актуального стану перекладознавства і методики викладання іноземних мов.

Як пропозиція, бажано було б включити до рецензованої ОП педагогічну практику для практичного оволодіння заявленими в ОП компетенціями.

Все вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що рецензована ОП "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напряму 035 Філологія, яка підготовлена колективом авторів НТУ "Дніпровська політехніка", повною

мірою відповідає чинним вимогам. Вона має всі необхідні структурні й змістові компоненти, корелює з основними критеріям щодо освітньої діяльності та вищої освіти в Україні, сприяє забезпеченню підготовки висококваліфікованих фахівців у заявленій галузі знань.

Освітня програма може бути рекомендована для впровадження в освітній процес в Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".

Завідувач кафедри
іноземної філології, українознавства
та соціально-правових дисциплін
Донецького національного університету
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
к.п.н., доцент кафедри
теорії та практики перекладу

Світлана ОСТАПЕНКО

Світлана Остапенко

Підпис
Світлана Остапенко С.

ЗАСВІДЧУЮ:

Відділ кадрів
Донецького національного університету
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського

Світлана Остапенко С.Б.

"__" * ____ 20__ р.

Рецензія

**на освітньо - професійну програму підготовки
бакалавра за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад
включно), перша-англійська, галузь знань 03 «Гуманітарні науки»**

Стратегія й організація рецензованої освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська» спрямовані на формування ерудованого конкурентоспроможного фахівця, здатного розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Програма відповідає Стандарту вищої освіти України спеціальності «Філологія» для бакалаврського рівня вищої освіти та забезпечує засвоєння студентами загальних та професійних компетентностей, які передбачають досягнення чітких результатів, необхідних на ринку праці. А отже мають практичний характер: знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня; упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами; застосовувати сучасні методи й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. Варто також відмітити, що під час реалізації освітньо-професійної програми передбачено використання сучасних підходів до навчання, таких, як інтерактивні, проектні методи і форми та навчання за допомогою електронних ресурсів.

На нашу думку особливу увагу треба приділити методичній підготовці здобувачів вищої освіти, у тому числі для реалізації дистанційного навчання,

що передбачає надання освітніх послуг шляхом застосування в навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Ці навички важливі не тільки для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності; а також для проведення та компетентної участі у різних формах наукової комунікації (інтернет-конференціях, дискусіях, вебінарах тощо).

Вважаю, що освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська» відповідає потребам часу та розвиває відповідні компетентності та вміння майбутніх фахівців у галузях лінгвістики, філології та перекладу. Знання отримані за вищезазначеною програмою можна застосувати в тому числі для роботи в лінгвістичних культурних центрах.

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра філології спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська» може бути рекомендована для впровадження у навчальний процес.

Рецензент:

Директор Україно-американського
лінгвістичного центру

Никитина В.Г.

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму підготовки
бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія»
за спеціалізацією «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша — англійська»,
галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Метою освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» для першого рівня вищої освіти, що подана на рецензію, є підготовка висококваліфікованих фахівців за спеціальністю 035 Філологія. Освітньо-професійна програма містить перелік програмних компетентностей, що визначають здатність випускника за освітнім ступенем бакалавр успішно розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері перекладознавства, методики викладання іноземних мов, виконувати обов'язки перекладача у діяльності, пов'язаній з аналізом лінгвістичного матеріалу, сприяти еволюції освітньо - наукового простору на принципах академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності та креативного становлення людини і суспільства майбутнього.

Програма дає можливість студентам оволодіти не тільки спеціальними фаховими знаннями, а й мати широкий загальний кругозір. Введення дисциплін «Основи інжинірингу» та «Переклад в галузі електротехніки» покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців. Програма вирізняється підходом, що враховує, з одного боку, особливості регіональної економіки, акцентуючи увагу на галузях, сконцентрованих у Дніпропетровській області (зокрема, електротехніка, комп'ютерні технології), і, з іншого боку, сучасні тренди глобалізації і поглиблення зовнішньоекономічних зв'язків регіону. Саме поєднання цих двох аспектів підкреслює потребу у кваліфікованих фахівцях, що не лише володітимуть компетенціями, типовими для перекладачів, але й володіють теоретичною складовою, пов'язаною зі специфікою вищезазначених секторів економіки.

Для мене, як головного редактору наукового видання “MiningofMineralDeposits”, який отримав рейтинг Q2 “Scopus”, велике значення має той факт, що освітні компоненти програми підготовки бакалаврів філології спрямовані, з одного боку, на надання здобувачам розвинутих навиків перекладу та редагування не тільки іншомовних текстів різних стилів та жанрів, але й наукових матеріалів на рівні міжнародних стандартів видавництва, а з другого – на формування компетенцій, які забезпечують ефективну міжкультурну та міжмовну комунікацію в сфері науково-технічних досліджень.

Якість підготовки за фаховими освітніми компонентами за спеціальністю Філологія (спеціалізація «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська»), на наш погляд, покращиться, якщо здобувачі будуть

користуватися сучасними науково-технічними матеріалами як на практичних заняттях з практики перекладу, так і під час проходження виробничої перекладацької практики, базою якої можуть бути й наукові видання з високим індексом цитування.

Освітньо-професійна програма, що рецензується, складено із дотриманням принципів науковості, послідовності у вивченні навчального матеріалу, що підтверджує представлена у програмі структурно-логічна схема викладання дисциплін. Логіка формування визначених програмних результатів навчання та набуття здобувачами вищої освіти загальних та професійних компетентностей підтверджується матрицею відповідності програмних компетентностей та матрицею відповідності програмних результатів компонентам освітньої програми.

Таким чином, освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» підготовки бакалавра філології НТУ «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 035 Філологія розроблена на достатньо високому науковому рівні, дозволяє набутти здобувачам загальних та професійних компетентностей, необхідних для успішного виконання фахових завдань, відповідає потребам сучасності та може бути рекомендована для впровадження у навчальний процес.

Головний редактор
наукового видання "Mining of Mineral Deposits"
завідувач кафедри гірничої інженерії та освіти
професор

Бондаренко В.І.

Підпис *Бондаренко В.І.*
свідчую:
зав. канцелярії НТУ «ДП»
« » 20__ р.